

Samverkansprocess skogsproduktion

Datum och tid: 2017-01-20, kl 10.00 - 15.00

Plats: Spårvagnshallarna, Birger Jarlsgatan 57A, Stockholm

Anteckning nr:

Deltagare: Eje Andersson Svenskt Friluftsliv; Erik Andersson Wedaskog; Ulf Andersson Älvdalen, Särna-Idre Besparingskog; Nils Broman Norra skogsägarna; Sofia Bäcklund Svenska Kyrkan; Ulf Eriksson Vadsbo skog; Linda Eriksson Skogsindustrierna; Fredrik Granath StoraEnso; Åke Granqvist Bergvik; Thomas Höijer Sydved; Bo Jansson Billerud-Korsnäs; Tobias Jönsson Friaskog; Magnus Kindbom LRF; Ola Kåren SCA; Erik Ling Svenska Kyrkan; Tommy Nilsson Sveaskog; Olov Norgren Holmen; Anders Ohls Pajala Allmänning; Erik Petré Häradsallmänningarnas förbund; Anders Pettersson Allmänningsskogarna i Storuman och Sorsele; Christian Rimpi Jokkmokks Allmänning; Pelle Sallin Friaskog; Mats Sandgren SCA; Eva Stattin Stora-Enso; Elin Swartling Norra skogsägarna; Tomas Thuresson Brevens bruk; Karin Vestlund-Ekerby LRF; Göran Örlander Södra; Tony Axelsson Vida.
Från Skogforsk: Johan Sonesson
Från Skogsstyrelsen: Herman Sundqvist; Göran Rune, Jonas Löfstedt, Dan Rydberg, Carl Appelqvist, Clas Fries, Erik Sollander

Saknas:

Antecknat av: Erik Sollander

Mötesinnehåll

Ärende	Innehåll/Resultat
1 Inledning	<p>Herman S: Välkomna. Vi träffades ju förra året, har fått kritik för att vi dröjt, men nu är vi igång. Vi ser att vi har för otillräckliga målsättningar för skogsproduktionen, i jämförelse med vad vi har för miljö- och andra frågor. Även Regeringskansliet är intresserat av det här arbetet. I regleringsbrevet för 2017 har vi ett uppdrag att redovisa hur det här arbetet. En viktig förutsättning är att målen vi landar i och åtgärderna föreslår måste vara hållbara. Hållbarhet är ett svårt begrepp, inte minst för att det har ideologisk laddning. Därför är det viktigt att vi även förklarar hur vi tänkt, vilka skäl vi har.</p> <p>Jag vill introducera Carl Appelqvist som kommer att bli processledare för arbetet.</p> <p>Diskussion</p> <p>Kommer frågan om produktionsmål upp även i skogsprogrammet?</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Herman S: Vet inte hur det landar där. Vi ser att det ligger inom vårt nuvarande uppdrag, och regeringen har kvitterat med ett uppdrag att återrapportera.</p>
<p>2 Gruppövning 1</p>	<p>Carl A: Vi tänker oss två grupparbeten för att hantera de två frågorna vi har. Vi har delat in er i fyra grupper.</p> <p>Det första handlar om att ta fram ett övergripande ställningstagande kring skogsproduktion. Vi tänker inte det ska bli klart här idag – men vill ha det som medskick till kommande arbeten.</p> <p>Frågor för grupperna.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vill vi ha ett övergripande mål av typen: ”2040 ska den hållbara – ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv – avverkningsnivån vara minst 110 miljoner m³sk/år 1. Utveckla och motivera varför vi behöver detta ställningstagande <p>Gruppredovisningar:</p> <p>Grupp 4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1: Ja vi vill ha ett mål, det har saknats. Lite osäkra vad det ska innehålla – om det ska vara volym eller annat – kanske bör det vara i ekonomiska termer. Viktigt att vi överväger vem vi skriver målen för. Politiker – eller – oss själva? Lönsamhet är en viktig förutsättning. Även kostnadseffektiviteten är viktig. Viktigt att vi inte ”förhandlar med oss själva” i ett för tidigt skede när vi gör detta arbete. Avvägningar får vi göra i nästa steg. 2. Varför – tre punkter: <ul style="list-style-type: none"> • Vi måste se skogen i sitt sammanhang – från industri, infrastruktur (vägar, landsbygd) – till att den ger många förnybara produkter • Bioekonomin central – har många mål med koppling till det, och skogen är en av de största faktorerna • Skogen är en viktig resurs, inte minst areellt. Viktig del för ekonomi, jobb mm. Därför bör vi ha mål. Bra för Sverige och bra för klimatet. Ökad lönsamhet ger ett ökat utrymme för att ta hänsyn till andra värden. <p>Grupp 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vi vill ha ett mål. Lämplig tid till 2040. Hållbarhet måste med. Kanske volym är för enkelt, ekonomin måste nog med. Också viktigt att det är mätbart och möjligt att bryta ner. Kanske behöver vi någon klimatkoppling mot bioekonomi. 2. Två skäl

Ärende	Innehåll/Resultat
	<ul style="list-style-type: none"> • Det saknas mekanismer i samhället för att göra avvägningar mellan olika mål. Vi måste kunna avväga mot andra mål, utan mål för produktionen kan vi inte det. Vi måste få upp en diskussion av miljömålen effekter • Vi tror att mål kan fungera och skapa drivkrafter i våra egna organisationer. <p>Grupp 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, 2040 nog hygglig tidshorisont. Även signal att vi måste börja agera nu – för det tar tid. 2. Viktigt att veta vem målen ritar sig till. Vi tänker en signal till och från samhället, en förväntan om att skogen är en viktig resurs i framtiden. Ett mål kan skapa en trygghet för branschen att göra investeringar och s.a.s. bli ett erbjudande vad skogen kan bidra med. <p>Grupp 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja – vi vill ha ett mål – viktigt att det är tidsatt. 2. Motivet – omställningen att byta ut fossila mot förnybart. Lämpligt att vi har sammatidshorisont som samhällsmål för klimatomställning – alltså 2030. Målet kan vara volym eller nyttjandegrad av bonitet – men det måste vara kvantifierat. Nivån beror på hur mycket samhället behöver. Kvaliteten är svårare – bör vi ange den? Att bara styra mot volym kan bli fel. <p>Diskussion</p> <p>Nog bra anslag att anpassa tidshorisonten till övriga samhällsmål.</p> <p>Måltal på relativ nyttjandegrad kan vara en möjlighet. Möjlig nackdel att det kan bli mer komplicerat. Enkelhet är säkert viktigt.</p> <p>Att beskriva orsakerna – koppla till bioekonomi måste vara viktigt. komplikation</p> <p>Sammanfattning</p> <p>Herman S: Vi har ett starkt stöd för att formulera övergripande mål. Hur det ska se ut, det blir en fråga för den kommande processgruppen, men vi har fått flera tydliga medskick.</p>
3 Gruppövning 2	<p>Carl A: Till den här övningen har vi huvudfrågan: Vilka åtgärdsområden vill vi prioritera?</p> <p>Överväg även om vi bör ha kvantifierade mål – och vilka åtgärder behövs från vilka aktörer?</p> <p>Samma grupper som i övning 1.</p> <p>Gruppredovisningar</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Grupp 1: Vi behöver målbilder! Det blir väsentligt klarare än idag. Bland åtgärderna är föryngringen grunden. God kvalitet och förädlat material och se i röjningen till att det sen blir beståndsbildande.</p> <p>Viltskadefrågan måste lösas, annars blir det svårt. Markägaren har stort inflytande. Är man inte nöjd med jägarna, då kan man byta!</p> <p>Vi har stora skillnader i landet och lär behöva variera målen geografiskt.</p> <p>Vem gör vad? Lagen måste vara ryggraden i förslagen , t.ex gällande trädslag och lägsta ålder för föryngringsavverkning. Strategin måste vara att få acceptens för våra åtgärder.</p> <p>Skogsbruket är angeläget om att visa sig duktiga på att hugga ner träd, men det engagerar inte människor. Kanske vi kan visa mer vad vi gör – t.ex. när vi tar bort vandringshinder i vattendrag.</p> <p>Grupp 2: Många åtgärder kom upp i gruppen – vi strukturerade dem som följer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skador (rotröta, älg, storm, brand osv)• Vägar/kommunikation (även digitala)• Vardagsåtgärder (göra det vi vet att vi ska göra – föryngra, röja, gallra)• Produktionshöjande åtgärder <p>Vi tror det är bra att sätta mål för några av områdena, t.ex. skador, vägar, röjning, föryngringar mm</p> <p>Andra aspekter att inkludera är hur mycket respektive område bidrar till den totala produktionen. Vilka synergier finns? Hur kontroversiella är olika åtgärder? Vilka förbättringar är möjliga? Viktigt att Skogsstyrelsen återtar sin rådgivningsroll för produktion. Skogsstyrelsen borde även jobba mer med vägfrågorna.</p> <p>Grupp 3: Vi ser tidiga åtgärder som viktig – med fyra olika områden.</p> <ul style="list-style-type: none">• Återväxter, föryngringar (förädlat material, ståndortsanpassning)• Vilt• Röjning• Åtkomlig råvara. <p>Dessutom är ägandefrågorna också viktiga.</p> <p>Vi behöver begränsa antalet mål. De måste vara enkla, även att följa upp. Titeln bör vara dragande och entusiasmerande. <i>Mera Tall</i> är ett bra exempel. Målen måste vara sådana att markägare känner att de får nytta av dem. Tillsammans med stöd och tydlighet från myndigheter, med koppling till rådgivning och tydliga regelverk.</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Foderprognoser är exempel på underlag som måste ha tillräcklig kvalitet. Förutsägbarhet är viktigt. För dikning finns ett ökat behov av tydlighet, inte minst för dikesrensning.</p> <p>Grupp 4: Vi ser två typer av åtgärdsområden, med några undergrupper:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Produktionspåverkande <ul style="list-style-type: none"> • Produktionshöjande • Skadebegränsande • Outnyttjade möjligheter 2. Motiverande <ul style="list-style-type: none"> • Äganderätt • Infrastruktur (brett, från vägar till digital till lagstiftning) <p>Ska vi ha kvantifierade mål? Ja för samhällsfrågor (älg, föryngring mm). Nej för marknadsfrågor.</p> <p>Vilka åtgärder ska utföras av vem? Där har vi inget svar – det behöver utredas.</p> <p>Diskussion</p> <p>En mångfald frågor avhandlades.</p> <p>Vem ska betala för insatserna? I stort landade det i att staten kanske står för smärre delar (underlag till älgförvaltning), men i övrigt lär det bli markägaren</p> <p>Det finns stora möjligheter i laserskanning, förädlad material. Samtidigt är det lätt att fokusera på vad vi inte kan göra, till exempel att gödsla i södra Sverige. Viktigt att överväga vad satsningarna ska handla om.</p> <p>Vi bör tänka oss för när det gäller produktionshöjande åtgärder, så att vi inte sätter för detaljerade mål. Viktigt att vi också tänker på den enskildes integritet när vi sätter mål och följer upp.</p> <p>Att markägaren betalar innebär att man kommer nära skogsägandet. Det blir ett handslag mellan ägare och stat – lär vi behöva diskutera hur det bör utformas.</p> <p>Mål är bra – men bör formuleras så att de kan följas upp.</p> <p>Sammanfattning</p> <p>Herman S: Bred och bra diskussion. För oss kommer det vara viktigt att skogsbruket känner sig involverade och faktiskt engagerar sig i aktiva åtgärder. Skogsstyrelsen har en roll – ja – men inte som utförare.</p>
4 Arbetsprocess	<p>Carl A: För arbetet framöver tänker vi bilda en processgrupp med uppgiften att utveckla ställningstagandet om skogsproduktion och att vara sammanhållande i arbetet. Gruppen tänker vi leds av Skogsstyrelsen. Processgruppen tänker vi blir långsiktig.</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Sen föreslår vi att vi bildar ett antal arbetsgrupper för att utveckla åtgärdsområdena – i linje med diskussionen i andra grupparbetet. Där ser vi gärna att någon från skogsbruket sitter som ordförande i varje grupp, med sekretariatsstöd från Skogsstyrelsen.</p> <p>Den här gruppens roll tror vi mest blir informativ.</p> <p>Vilka kan tänka sig att delta i processgruppen?</p> <p>Diskussion</p> <p>En närmare beskrivning av processgruppens och arbetsgruppernas uppgift efterfrågades. Skogsstyrelsen lovade att ta fram detta.</p> <p>Följande organisationer anmälde intresse: LRF, Svenska häradsallmänningsförbundet, Skogsindustrierna, Allmänningarna i Norrbotten, StoraEnso, Svenska kyrkan, Holmen, Besparingsskogarna, Södra. Kanske det är lämpligt att först bilda processgruppen och om man snabbt kan få till ett första möte, där diskutera arbetsgruppernas sammansättning och roll.</p> <p>Gruppen föreslog att Skogsstyrelsen skulle ta fram ett förslag till processgrupp som på ett bra sätt kan representera skogsbruket, och kalla den till ett uppstartsmöte.</p> <p>Erik S: Lite som vi tänker. I stil med skogsprogram, dialog miljöhänsyn och Adaptiv skogsskötsel, tänker vi formera grupper som består av er – intressenter – och stöds av myndigheten. Vi tror på 3-4 arbetsgrupper, kanske 5-6 i varje grupp med 3-4 möten fram till hösten. Vi är inte klara över vilken struktur vi ska ha mellan grupperna. Av förslagen som kom fram i grupparbetena ser grupp 2 nog attraktivast ut – alltså: Skador; vägar/kommunikation; vardagsåtgärder; produktionshöjande åtgärder. Det vore värdefullt om processgruppen kan ta diskussion om det.</p>
Avslutning	<p>Herman S: Tack för engagemanget. Vi känner ett starkt stöd. Ni är beredda att bidra. Skogspolitiskt ska vi inte tala mindre om miljö, utan mer om produktion. Vi har fått en bra start.</p>